

Onderwerp Afbouw tijdelijke maatschappelijke opvang COVID-19	
Nummer	2021/316667
Portefeuillehouder	Marie-Thérèse Meijs
Programma/beleidsveld	2.3 Opvang, wonen en herstel
Afdeling	MO
Auteur	Kienhuis, N
Telefoonnummer	023-5113183
Email	nkienhuis@haarlem.nl
Kernboodschap	In het afgelopen jaar heeft de coronacrisis geleid tot een aanzienlijke uitbreiding van de maatschappelijke opvangcapaciteit. Er zijn diverse tijdelijke maatschappelijke opvanglocaties gerealiseerd om dak- en thuislozen gedurende de winterperiode en ten tijde van de lockdown passende opvang te kunnen bieden, conform de richtlijnen van het rijk. De tijdelijke locaties Aurora en Hotel Raeks zijn ingezet tot 1 augustus 2021. Met de landelijke versoepelingen en het einde van de lockdown wordt ook de extra tijdelijke maatschappelijke opvangcapaciteit afgebouwd. Om deze afbouw zorgvuldig te laten plaats vinden is een stapsgewijze afbouwstrategie opgesteld.
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie samenleving.
Relevante eerdere besluiten	Onderwerp Uitbreiding en verlenging tijdelijke capaciteit maatschappelijke opvang zoals is vastgesteld in het college van B&W van 16 februari 2021
Besluit College d.d. 29 juni 2021	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: <ol style="list-style-type: none">1. De tijdelijke extra plekken maatschappelijke opvang stapsgewijs af te bouwen2. De tijdelijke locatie MO Raeks te beëindigen met ingang van 1 augustus 20213. De tijdelijke inzet van de MO Aurora te verlengen voor een periode van drie maanden tot 1 november 2021 de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

In het afgelopen jaar heeft de coronacrisis geleid tot een aanzienlijke uitbreiding van de maatschappelijke opvangcapaciteit. Er zijn diverse tijdelijke maatschappelijke opvanglocaties gerealiseerd om dak- en thuislozen gedurende de winterperiode en ten tijde van de lockdown passende opvang te kunnen bieden, conform de richtlijnen van het rijk. De tijdelijke locaties Aurora en Hotel Raeks zijn ingezet tot 1 augustus 2021. Met de landelijke versoepelingen en het einde van de lockdown wordt ook de extra tijdelijke maatschappelijke opvangcapaciteit afgebouwd. Om deze afbouw zorgvuldig te laten plaats vinden is een stapsgewijze afbouwstrategie opgesteld.

Achtergrond

Conform de landelijke richtlijnen zijn gedurende 2020 en 2021 extra maatschappelijke opvangplekken ingericht om voldoende opvang te kunnen bieden aan alleenstaande dak- en thuislozen, waaronder ook niet-rechthebbende dak- en thuislozen. Om alleenstaande dak- en thuislozen op te vangen wordt onder reguliere omstandigheden gebruik gemaakt van de locatie Wilhelmina (30 plekken) en Velservoort alleenstaanden (47 plekken). Ten gevolge van de coronacrisis worden er ook cliënten opgevangen in de tijdelijke locaties Hotel Raeks (20 plekken) en op het schip Aurora (50 plekken). Daarnaast zijn er tot 2 juni 2021 zeven niet-rechthebbende cliënten opgevangen in hotel Ambassador en is de dagopvang van de locatie Wilhelmina ingericht zijnde flexibele schil om nieuwe cliënten een plek te kunnen bieden zolang de reguliere bedden allemaal bezet zijn. Ongeveer 5 cliënten maken op dit moment gebruik van de flexibele plekken.

In het afgelopen jaar is geen sprake geweest van een stijging van het totaal aantal nieuwe meldingen van dak- en thuislozen. Wel waren mede ten gevolge van de coronacrisis extra plekken nodig. Er was sprake van een intensiever gebruik van de maatschappelijke opvang, mogelijk doordat cliënten minder in het eigen netwerk konden verblijven en de coronacrisis invloed had op de door- en uitstroom. Daarnaast geldt dat waar normaal meerdere cliënten verspreid over de week gebruik maken van één bed, ten tijde van de verscherpte maatregelen aan elke client één vast bed werd toegewezen. Indien cliënten in de avond geen gebruik maakten van dit bed, was deze plek ongebruikt. Op dit moment is er alleen al op de twee locaties Velservoort en Wilhelmina regelmatig sprake van wel 10 tot 15 onbeslapen bedden per nacht. Onder reguliere omstandigheden worden deze bedden ingezet om nieuwe cliënten van de reservelijst op te kunnen vangen, zodat optimaal gebruik kan worden gemaakt van de beschikbare plekken.

Vaccinatiestrategie

Het rijk heeft opdracht gegeven aan de GGD om zorg te dragen voor vaccinatie van de doelgroep dak- en thuislozen, ongedocumenteerden en cliënten van de vrouwenopvang. Deze vaccinatieronde heeft plaats gevonden in de eerste en tweede week van juni. Er is gebruik gemaakt van een eenmalig vaccin. Dit betekent dat een groot deel van de doelgroep in de eerste helft van juni volledig gevaccineerd kan zijn. Hiermee wordt het risico op verspreiding en ernstig ziekteverloop van het coronavirus in de maatschappelijke opvang aanzienlijk beperkt.

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

1. De tijdelijke extra plekken maatschappelijke opvang stapsgewijs af te bouwen
2. De tijdelijke locatie MO Raeks te beëindigen met ingang van 1 augustus 2021
3. De tijdelijke inzet van de MO Aurora te verlengen voor een periode van drie maanden tot 1 november 2021

3. Beoogd resultaat

De afbouw van de tijdelijke voorzieningen leidt tot een soepele overgang naar het bieden van reguliere maatschappelijke opvang conform het beleidskader Opvang, Wonen en Herstel, in lijn met de thans geldende richtlijnen ter preventie van corona.

4. Argumenten

1. *Door middel van het voorliggende afbouwscenario bieden we een passende oplossing voor cliënten van de maatschappelijke opvang*

In de afbouw van tijdelijke maatschappelijke opvangplekken wordt gebruik gemaakt van een stapsgewijze afbouw. Tot op heden kregen alle nieuwe dakloze cliënten die een beroep doen op de MO bij aanmelding direct een vaste plek toegewezen. Vanaf maandag 21 juni wordt, zoals onder reguliere omstandigheden gebruikelijk, weer gewerkt met een reservelijst. Dit betekent dat nieuwe cliënten gebruik kunnen maken van de beschikbare bedden van vaste cliënten die op dat moment elders verblijven.

Vanaf 21 juni stopt ook de instroom van nieuwe cliënten op de tijdelijke locaties Hotel Raeks en het schip Aurora. Dit betekent dat nieuwe cliënten die zich melden bij de Brede Centrale Toegang bij instroom op de reservelijst worden gezet voor een bed, en gebruik kunnen maken van de lege plekken op de reguliere locaties Wilhelmina en Velserspoort. Van daaruit kunnen zij doorstromen naar een vaste plek op de reguliere locaties. Op dit moment is er dagelijks sprake van een ruim aantal onbeslagen bedden op deze locaties, waardoor er ruime beschikbaarheid is van reservebedden.

De overeenkomst met het Hotel Raeks loopt af op 1 augustus 2021. Deze locatie wordt niet verlengd. De hoteleigenaar wil de overeenkomst na 1 augustus niet verlengen om zich weer te kunnen richten op het toerisme. De locatie wordt afgebouwd middels inzet op natuurlijke uitstroom. De cliënten van deze locatie die nog niet uitgestroomd zijn naar een passende plek stromen uit naar een passende alternatieve MO plek. Met de realisatie van de doorstroomvoorziening Anton Pieckhofje ontstaat op de reguliere locaties ruimte om cliënten van MO Raeks een alternatieve plek te kunnen bieden.

De overeenkomst met het schip Aurora loopt af op 1 augustus 2021. Deze overeenkomst wordt verlengd met drie maanden. Er is een alternatieve ligplaats nodig voor de periode van 1 juli t/m uiterlijk 1 november in verband met reserveringen van cruiseschepen op de huidige ligplaats. Er is een alternatieve ligplaats voor deze periode aan de Conradkade. Het is van belang dat

belanghebbenden en één omwonende tijdig geïnformeerd worden over de voorgenomen tijdelijke verplaatsing naar deze locatie.

Bij verlenging van de Aurora vindt in het derde en begin vierde kwartaal verdere afbouw van de locatie plaats middels natuurlijke uitstroom, uitbreiding Anton Pieckhofje naar 36 plekken en de later in het jaar te realiseren inzet van anti-kraakwoningen van de corporaties.

2. Parallel aan de afbouwstrategie wordt ingezet op de realisatie van doorstroomplekken conform de Brede Aanpak Dakloosheid 2020-2021

Aangezien cliënten voor uitstroom in grote mate afhankelijk zijn van door de gemeente aangedragen doorstroom- en uitstroommogelijkheden is de realisatie van doorstroomvoorzieningen van groot belang voor de afbouwstrategie tijdelijke locaties. Voor de coronacrisis was er al grote behoefte aan uitbreiding van het aantal doorstroomplekken, hetgeen als belangrijke ambitie is opgenomen in de Brede Aanpak Dakloosheid. In deze afbouwstrategie wordt ingezet op het versnellen van de realisatie van passende doorstroomvoorzieningen zoals het Anton Pieckhofje, zodat er voldoende passende plekken beschikbaar komen en niet langer gebruik gemaakt hoeft te worden van tijdelijke voorzieningen. Deze doorstroomvoorzieningen worden alleen ingezet voor cliënten die daar gezien de fase waar hun traject zich in bevindt aan toe zijn, zodat zij van daaruit kunnen uitstromen naar zelfstandig wonen in de wijk.

3. De richtlijnen van het rijk zijn aangepast ten gevolge van het einde van de lockdown en versoepeling van de maatregelen

De extra tijdelijke locaties zijn ingezet om conform de richtlijnen van het rijk gedurende de lockdown opvang te kunnen bieden aan alle dak- en thuislozen. Met het afschalen van de maatregelen is de insteek om ook binnen de maatschappelijke opvang terug te keren naar de reguliere situatie. Belangrijk uitgangspunt is dat zo veel mogelijk ingezet wordt op het bieden van een passende, individuele oplossing en het realiseren van voldoende doorstroom- en uitstroomplekken.

4. Een afbouwstrategie is noodzakelijk om de uitgaven aan maatschappelijke opvang te kunnen beheersen

Het rijk heeft toegezegd om de meerkosten die gemeenten maken in het bieden van extra opvangcapaciteit ten gevolge van de coronacrisis ook in 2021 te zullen compenseren. De hoogte van de compensatie over 2021 is echter nog niet bekend. Zolang de hoogte van de compensatie nog niet bekend is komen de kosten van verlening van het schip Aurora voorlopig ten laste van de reserve Opvang, Wonen en Herstel.

In 2020 en 2021 zijn diverse tijdelijke locaties geopend om te kunnen voldoen aan de richtlijnen van het rijk. In 2021 is tot 1 augustus in totaal €2,7 miljoen uitgegeven om deze tijdelijke extra maatregelen te kunnen bekostigen. Het rijk heeft aangegeven de meerkosten die gemeenten maken ten aanzien van het opvolgen van de coronarichtlijnen maatschappelijke opvang te zullen

compenseren. Dit is echter van tijdelijke aard. Ook in het kader van de kostenbeheersing is het zodoende van belang om de tijdelijke extra locaties af te bouwen.

De kosten voor verlenging van de inzet van het passagierschip Aurora met circa 50 cliënten worden geraamd op circa 540.000 euro voor 3 maanden. De huur en energie, water, afvalverwerking en dergelijke kosten ruim 45.000 per maand; de inzet van beveiliging ruim 35.000 en de inzet van ondersteunende begeleiding en trajectbegeleiding ruim 100.000 euro per maand. Binnen beleidsveld 2.3 Opvang, wonen en herstel is op dit moment voldoende budget beschikbaar om de kosten te dekken. Wel zal in de bestuursrapportage 2021 aan de raad voorgesteld worden deze extra uitgaven te dekken door een onttrekking aan de reserve Opvang, wonen en herstel (die ook nog voldoende ruimte heeft). Eventuele financiële onrechtmatigheden worden hiermee afgedekt.

Als er door het Rijk financiële compensatie komt voor de maatschappelijke opvang, zal dit ook weer verrekend worden met de reserve Opvang, wonen en herstel (zie ook onder kanttekeningen).

5. Risico's en kanttekeningen

De afbouw van de extra tijdelijke corona-opvang is een complex proces waar een aantal risico's aan verbonden zijn.

1. De afbouw hangt nauw samen met spoedige realisatie van het Anton Pieckhofje

In het hierboven geschetste scenario gaan we uit van de spoedige realisatie van het Anton Pieckhofje. Indien deze locatie niet voor 1 augustus (gedeeltelijk) beschikbaar komt, is er voor een groep van circa twintig cliënten nog geen alternatieve opvang beschikbaar.

2. In de afbouwstrategie wordt rekening gehouden met een stabiel aantal cliënten

In het geschetste scenario gaan we uit van de situatie waarin de instroom en uitstroom ongeveer gelijk blijven en er geen sprake is van een sterke toename van het aantal cliënten. Indien er een sterke toename plaats vindt van het aantal nieuwe cliënten dat een beroep wil doen op de maatschappelijke opvang, is het aantal plekken onvoldoende om alle nieuwe cliënten direct op te kunnen vangen. In een dergelijke situatie wordt opnieuw aan het bestuur voorgelegd welke mogelijkheden er zijn om opvang te kunnen bieden.

3. De afbouwstrategie is mede afhankelijk van het verloop van de coronapandemie en eventuele aanscherpingen of versoepelingen vanuit de rijksoverheid

De realisatie en afbouw van de tijdelijke opvangvoorzieningen is in grote mate afhankelijk van de corona opvangrichtlijnen vanuit het rijk. Indien er onverwachts sprake is van een toename van het aantal besmettingen kan het zijn dat de opvangrichtlijn opnieuw aangescherpt wordt.

4. Er is nog geen duidelijkheid over de financiële compensatie van meerkosten COVID-19 in de maatschappelijke opvang over 2021

Het rijk heeft toegezegd om de meerkosten die gemeenten maken in het bieden van extra opvangcapaciteit ten gevolge van de coronacrisis ook in 2021 te zullen compenseren. De hoogte van

de compensatie over 2021 is echter nog niet bekend. Dit levert voor de gemeente Haarlem een financieel risico op.

6. Uitvoering

Na instemming met bovenstaande afbouwstrategie kan het proces tot afbouw zo spoedig mogelijk in werking gezet worden. Bij akkoord kan deze afbouwstrategie nader uitgewerkt worden met de belangrijke partners zoals de zorgaanbieders, centrale toegang, rederij en andere betrokken partijen.

7. Bijlagen

Geen bijlagen